

Vernemania Henk Gorter

=====

Even terug naar de vorige eeuw. Mijn JVG-lidmaatschapskaart vermeldt "vanaf '97 lidnr 20", en de eerste door mij bezochte bijeenkomst was een heel bijzondere: de oprichting van het JVG! De locatie was het Baljuwhuis te Voorschoten. Dat was, zoals we in Groningen zeggen, met recht een "Ommelandse reis". Maar het was de moeite wel waard!

In Verniaan #27 (Maart 2003) eindigde mijn eerdere "Vernemania" met het verkrijgen van "Cesar Cascabel - De Schoone Zwerfster" (mijn 51e "blauwe bandje" !) met dank aan een lid van het JVG. Abusievelijk noemde ik toen een verkeerde naam, later hoorde ik dat het Jaap Hulshoff is geweest!

Inmiddels zijn we al weer vele jaren verder...

De opmerking van Annemiek om eventueel een bijgewerkte "Vernemania" te schrijven is dus niet zo vreemd.

Boeken.

=====

Ja, en dan had je eindelijk die 51 delen, maar er bleef natuurlijk nog wel het een en ander over om naar uit te kijken. Op een van de eerste door het JVG georganiseerde veilingen kwam ik in het bezit van een exemplaar van "De schipbreuk van de Chancellor" (Tjeenk Willink, 1875)!

Min of meer toevallig, het boek was onderdeel van een kavel en de koper had nu net dit boek niet nodig... Opmerkelijk genoeg leverde wat speurwerk op Marktplaats binnen enkele jaren de overige 4 uitgaven van Tjeenk Willink op, al vergde het wel het nodige doorzettingsvermogen om al die honderden Jules Verne advertenties door te worstelen, want meestal werd de uitgever niet vermeld.

Na de eerste "blauwe bandjes" (1875-1891) waren er de uitgaven van Leenhoff, Cohen en Bogaerd Jr, alle groot formaat en fraai gebonden. En natuurlijk de 15 delen uitgebracht door Vivat, gekenmerkt door de (helaas) beknopte vertalingen, maar desondanks interessant (10 niet eerder in ons land uitgebrachte titels), en vrij lastig te vinden. Waren de oplagen misschien klein?

Nieuwe vertalingen verschenen na de oorlog bij De Pelgrim, Gulden Pers, Strengholt, KPF, en Boom. Fraaie boeken, maar opvallend dat genoemde uitgeverijen het na één Jules Verne titel al weer voor gezien hielden!

Loeb timmerde wel heel erg aan de weg met zo'n twee dozijn boeken, waaronder enkele interessante heruitgaven (drie Bogaerd Jr- en twee Vivat-titels, maar nu met extra gravures!).

Dat geschiedde in de jaren '80, toen ook Elsevier zich maar weer eens roerde met een aantal herdrukken. Helaas van matige kwaliteit, zeker vergeleken met de heruitgaven van Hartleben die tegelijkertijd door onze Oosterburen op de markt gebracht werden. Schitterende banden in reliëf druk!

Daarna nog een zeer opmerkelijke titel, "Parijs in de twintigste eeuw", een niet eerder uitgebrachte toekomstroman, en in ons land verschenen bij Arena (gebonden met fraaie stofomslag, 1995).

Toen had je het idee dat het JV-oeuvre zo langzamerhand wel uitgemolken zou zijn.

Maar niets bleek minder waar!

Het JVG nam n.l. het initiatief om zelf materiaal van Jules Verne te gaan publiceren!

Naast het opnieuw uitbrengen van moeilijk te vinden boeken kregen we zodoende ook de eerste Nederlandse uitgaven van "Een Drama in Lijfland", "P'tit Bonhomme" en, dankzij vertaler Garnt de Vries, "De Graaf van Chanteleine".

Minder fraai was het feit dat de kleurvastheid van de band bij een aantal gebonden uitgaven duidelijk te wensen over liet: binnen korte tijd in hoge mate verbleekt...

Om met Wim T. Schippers te spreken, "jammer, maar helaas". Verrassend genoeg blijken de goedkopere paperback-versies tot nu toe niet te verkleuren! Speciale vermelding verdient "Mrs. Branican", een wel zeer faai boek (meer dan 400 blz, in fraaie band, groot formaat), verzorgd door Gerrit Boers, hulde!

En recentelijk werden we nog verrast met de gebonden uitgave van "Wilhelm Storitz" tegen een echte "vrienden prijs". Waarin een klein genootschap groot kan zijn!

Bijkomende activiteiten.

Gedurende het voorjaar van 2005 werd alom de 100e sterfdag van Jules Verne herdacht. De Bibliotheek in mijn woonplaats Zuidhorn bood de mogelijkheid om een Jules Verne expositie te organiseren en die kans werd met beide handen aangegrepen. Op de culturele agenda in Dagblad v/h Noorden werd er melding van gemaakt, waarna deze krant mij benaderde voor een interview. Aldus geschiedde.

In 2011 zou in een antiquariaat te Groningen een presentatie van de in de 19e eeuw ontwikkelde stereofotografie worden gedemonstreerd onder de naam "Reis om de wereld in 80 slagen" (als ode aan de wereld van Jules Verne) en mij was gevraagd om dit aan te vullen met een expositie van antiquarische uitgaven van "De Reis om de wereld in tachtig dagen". Bovendien kon zo ook aandacht aan het JVG geschonken worden.

Schot voor de boeg.

Mij schoot opeens te binnen dat ik ooit van Garmt de Vries een paperback overnam met de titel "Onkel Robinson" (1994, de Duitse vertaling van "L'Oncle Robinson" (1991).

Bij mijn weten nog niet in het Nederlands vertaald.....

Henk Gorter, april 2018

Reis om de wereld in 80 slagen

Antiquariaat Berger & De Vries biedt met 'Reis om de wereld in 80 slagen' een ode aan de wereld van Jules Verne. 3D heet de kijktechniek van de toekomst te zijn. Maar al in de negentiende eeuw bestond het levensechte, driedimensionale kijken: de stereofotografie. De techniek bestond uit twee vrijwel identieke foto's die vlak naast elkaar werden geplaatst. Op de juiste afstand bekeken suggereerden ze dieptewerking. Bij Berger & De Vries is in de maand september (tijdens Noorderlicht) een presentatie van deze oorspronkelijke negentiende eeuwse stereofotografie te zien. De tentoonstelling bestaat uit twee zogenaamde stereo-kijkkasten.

In iedere kijkkast zitten veertig in stereo gemaakte reisfoto's. De tentoonstelling dankt haar titel aan Jules Verne (1828-1905), schrijver van het beroemde avonturenboek Reis Om De Wereld In 80 Dagen. In dat boek reist Phileas Fogg samen met zijn knecht Passepartout rond de wereld. Ze trekken van Londen naar Suez, gaan via Egypte en India naar Japan, en vervolgens van San Francisco dwars door Amerika naar New York. Al die plaatsen en landen zijn in de foto's terug te vinden. De foto's zijn gemaakt door veelal anonieme stereofotografen en zijn afkomstig uit het Instituut voor Concrete Materie (ICM).